

Femte søndag i treenighetstiden

Matt 10:40-42 (1 Mos 22:1-14; Sal 13; Jer 28:5-9; Sal 89:1-4,15-18; Rom 6:12-23)

Denne søndagens relativt korte tekst handler om *lønnen for å ta imot en disippel*. Til sammenligning med de tidligere ukens tekster, kan det se ut som et tynt grunnlag for en preken. Dette tekstavsnittet avslutter *disippelskap* som tematisk sentrum.

Det første Jesus løfter frem, er det som tidligere er understreket i kapitlet: Sammenhengen mellom mester og lærling, den som sender ut og den som er utsendt. Logikken er at ved å ta imot en disippel, tar man imot Jesus, og tar man imot Jesus, tar man imot Gud. Dette er en helhetlig tankegang i Jesu lære om disippelskap.

Bildet tas videre idet gaven som venter disiplene, også skal gagne de som tar disiplene imot. Den anerkjennelse og lønn disiplene får av Gud, vil også bli gitt til de som støtter/underholder dem. Her kan vi bruke det kjente ordtaket «Når det regner på presten, drypper det på klokkeren/degnen».

Det er verdt å merke seg at ordet disippel ikke brukes i vv40-41, men *profet og rettferdig* (gr. dikaios). De er ikke synonyme med disipler, men må ses som funksjoner disipler skal inneha. Profeter var ikke nødvendigvis mennesker som ble godt mottatt. Nytestamentlige referanser til behandling av profeter innebærer som regel at de ble mishandlet og slått. Om beskjedene de kom med ikke ble likt av myndigheter eller samfunnet, ble de gjerne jaget (en deilig kontrast finnes i fortellingen om enken i Sarepta, 1 Kong 17). Når så de kristne disipler kommer med profetisk tale, skal den som tar til seg deres ord få «lønn» (gr. misthos) for det. Jesus/Matteus bruker gjerne lønnsbegrepet for å snakke om åndelig gagn. Tilsvarende bruker Peter (2 Pet 2:15) om det motsatte, *syndens lønn*.

Jesus er tydelig på at vennlighet overfor hans utsendte er verdsatt og vil belønnes. «Et beger kaldt vann» er handlingen som brukes som eksempel på en tjeneste overfor Jesu disipler. Sannsynligvis er det den minste og enkleste handling en kan foreta seg i gjestfrihetens navn. Selv en slik enkel gest, sier Jesus, er verd sin belønning. Det er også spennende at Jesus kaller disiplene «disse små», som om de kommer i ytterste svakhet og sårbarhet. Jesus ba faktisk disiplene om å reise med kun det aller nødvendigste – nettopp så de skulle være prisgitt de som tok dem imot.

Andre tekster

Denne ukens tilleggstekster handler om at Gud belønner den som står fast i prøvelser. Den klassiske Abrahams-prøvelsen med ofringen av Isak (1 Mos 22) konkluderes med navnet på fjellet – «Herren ser». En spennende dobbel betydning av «å se» på hebraisk (ra'a) er at «Herren har forsyn», han «ser til» at det vi trenger, det får vi. De fleste engelske oversettelser har «The Lord will provide» (!).

Romerbrevteksten handler, likt forrige søndag, om vårt forhold til synden. Vi er ikke lenger under loven, men under nåden. Vi er ikke lenger slaver under synden, men *rettferdighetens slaver*. Dette er en gave som alle som svarer på Kristi kall skal få!

Temaer

Disipler, apostler, helgener og rettferdige! Dette er begreper de færreste av oss bruke om oss selv. En sunn skandinavisk ydmykhet, tenker vi kanskje. Mange av oss har vanlige jobber og vanlige

familier og føler at vi i liten grad lever opp til Kristi kall. Hva med de som *ikke preker, ikke leder*? Har de ingen plass blant Guds utsendte? Dette tekstavsnittet hjelper oss til å ikke tenke lite om *den kontekst vi er i* – at selv det minste vi kan gjøre ikke går upåaktet hen.

I en preken over teksten kan det spørres hvordan *enhver* av oss kan svare på Kristi kall, uavhengig av hvor bemidlede eller ressurssterke vi er. Hvordan vi tar imot andre er i praksis en avspeiling av hvordan vi responderer på Kristi kall. Vi kan kalle dette en *gjestfrihetens teologi*. Jesus lar seg finne i øynene til hver den som søker din hjelp.

En metodistisk forståelseshorisont

I denne teksten er det fremfor noe *sosial hellighet* som kan trekkes frem som en metodistisk hjørnestein. «Det finnes ingen hellighet uten sosial hellighet». Nåde er fullstendig umulig å få øye på uten at det er en relasjon som den kan virke i. Vi møter Kristus i andre mennesker, i nåden vi mottar og i nåden vi gir.

John Wesleys tanker om *works of mercy*, nådegjerninger, er også verdt å tenke over. Han lærte at utvendige, konkrete handlinger overfor trengende fostret åndelig vekst. Slike godhetshandlinger kan tenkes på som steg på veien i helliggjørelse. Metodistprest Tom Albin har kalt *works of mercy* for «the concrete expression of love with skin on it.»

Spørsmål til ettertanke

Hvem er det vi trenger å ta imot? Hvem er «disse små»?

Hvorfor er vi kristne? Hvorfor skal vi være disipler? Er det for en belønning?